

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

28.04.2021

08-02-23S

СИЛАБУС

освітньої компоненти

SYLLABUS

Фізична терапія та ерготерапія в пульмонології		Physical therapy and occupational therapy in pulmonology
Шифр за ОП		Code in Educational Program
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)
Галузь знань: Охорона здоров'я	22	Field of knowledge: Healthcare
Спеціальність: Фізична терапія, ерготерапія	227	Field of study: Physiotherapy, occupational therapy
Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія		Educational Program: Physiotherapy, occupational therapy

Силабус освітньої компоненти **Фізична терапія та ерготерапія в пульмонології** для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **227 Фізична терапія, ерготерапія**, спеціальності **227 Фізична терапія, ерготерапія**. Рівне. НУВГП. 2021. 28 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/18048/>

Розробник силабусу: Григус Ігор Михайлович, доктор медичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту охорони здоров'я

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 08 від "16" березня 2021 року

Завідувач кафедри: Нестерчук Наталія Євгенівна, д.фіз.вих., професор.

Гарант освітньої програми: Нестерчук Наталія Євгенівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ
Протокол № 08 від "23" квітня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ: Григус Ігор Михайлович, д.мед.н., професор.

СЗ №-2098 в ЕДО.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Фізична терапія, ерготерапія</i>
Спеціальність	<i>227 Фізична терапія, ерготерапія</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й (2 семестр)</i>
Кількість кредитів	<i>5 кредитів ЄКТС</i>
Лекції:	<i>20 год</i>
Лабораторні заняття:	<i>32 год</i>
Самостійна робота:	<i>98 год</i>
Курсова робота:	<i>так</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Григус Ігор Михайлович, доктор медичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту охорони здоров'я.

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Григус_Ігор_Михайлович

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-2856-8514>

Як комунікувати

i.m.grygus@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРОФАЙЛ АСИСТЕНТА

Асистент

Зарічанська Людмила Олександрівна, старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Зарічанська_Людмила_Олександрівна

ORCID

<https://orcid.org/0000-0001-7384-6793>

Канали комунікації

l.o.zarichanska@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Фізична терапія та ерготерапія в пульмонології є необхідною навчальною дисципліною у галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Мета викладання дисципліни – дати ґрунтовні знання про діагностику захворювань органів дихання, складати програми фізичної терапії, визначати загальний стан хворого, бачити найменші зміни в його стані і тим самим забезпечувати гнучку тактику застосування засобів та методів фізичної терапії, ерготерапії на різних етапах відновлювального лікування.

Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle
Компетентності

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2451>

ЗК 1. Здатність до аналізу медичних, соціальних та особистісних проблем на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності (МКФ).

ЗК 2. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта/клієнта, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення.

ЗК 3. Здатність оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності.

ЗК 9. Здатність адаптовуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 10. Здатність обирати методи діяльності з позиції їх релевантності, валідності, надійності та планувати технології їх реалізації.

ЗК 12. Здатність діяти згідно професійного Етичного Кодексу фізичного терапевта або ерготерапевта та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 14. Здатність виконувати експертну роль з питань професійної ідентичності та компетентності.

СК 01. Здатність розуміти складні патологічні процеси та порушення, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.

СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.

СК 03. Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

СК 04. Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.

СК 05. Здатність обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.

СК 06. Здатність допомагати пацієнту/клієнту зрозуміти, сформулювати та реалізувати власні потреби.

СК 07. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

СК 08. Здатність визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта.

СК 09. Здатність контролювати стан пацієнта/клієнта зі складними та мультисистемними порушеннями відповідними засобами й методами.

СК 10. Здатність до ведення фахової документації.

Програмні результати навчання

ПР 01. Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та умінь аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

ПР 03. Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/ клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

ПР 05. Демонструвати умінь визначати функціональний стан осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.

ПР 06. Проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПР 08. Демонструвати умінь виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.

ПР 14. Демонструвати умінь здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння працювати в команді, грамотність, здатність до навчання, знаходити вихід з складних ситуацій, комунікаційні якості, навички ведення перемовин, працелюбність, саморозвиток, умінь слухати і запитувати.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Лекцій – 20 год	Лабораторних – 32 год	Самостійна робота – 98 год
-----------------	-----------------------	----------------------------

Реалізація результатів навчання

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поставити діагноз та скласти прогноз. 2. Запланувати процес фізичної терапії. 3. Визначити цілі фізичної терапії. 4. Скласти індивідуальну програму фізичної терапії.
Методи та технології навчання	<p><u>Методи:</u> демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації.</p> <p><u>Технології:</u></p> <p><i>Імітаційні</i> (рольові та ділові ігри).</p> <p><i>Неімітаційні</i> (розгляд проблемних питань, демонстрація відео).</p> <p><i>Робота в малих групах (команді).</i></p>

	<i>Проектна технологія. Аналіз конкретних ситуацій (case study).</i>
Засоби навчання	Тренажери, лабораторне обладнання, графічні засоби, мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, спортивні споруди/приміщення та обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

За поточну (практичну) складову оцінювання 60 балів	За модульний контроль знань, Модуль 1 – 20 балів Модуль 2 - 20 балів
--	--

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульні (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

1. Схема обстеження пульмонологічних хворих			
Результати навчання	Кількість годин: 2	Література: 1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне: ВАТ "Рівненська друкарня", 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Реабілітаційне обстеження та визначення стану здоров'я. Рівне, 2013. 72 с. 4. Григус І.М. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта : навч. посіб. / І. М. Григус, О. Б. Нагорна, В. В Горчак. Рівне, 2017. 128 с. 5. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 170 с.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=UoPpo1zoaJM https://www.youtube.com/watch?v=fUDc0nEh4Co https://www.youtube.com/watch?v=E1mobprC2OU
ПР 06 ПР 08			

ISBN 978-966-418-196-6

Опис теми. Анатомічна будова легень, механізм вдиху та видиху. Основні фізіологічні функції органів дихання. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження. Основні клінічні синдроми при захворюваннях дихальної системи.

2. Додаткові методи обстеження пульмонологічних пацієнтів

Результати навчання ПР 06 ПР 08	Кількість годин: 2	Література: 1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне: ВАТ "Рівненська друкарня", 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Реабілітаційне обстеження та визначення стану здоров'я. Рівне, 2013. 72 с. 4. Григус І.М. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта : навч. посіб. І.М. Григус, О.Б. Нагорна, В.В. Горчак. Рівне, 2017. 128 с. 5. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 170 с. ISBN 978-966-418-196-6 6. Інструментальні методи дослідження функції зовнішнього дихання при захворюваннях бронхо-легеневої системи : [метод. рекомендації] Ю.М. Мостовий, Т.В. Константинович-Чічирельо, О.М. Колошко, Л.В. Распутіна; Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М.І. Пирогова. Вінниця, 2000. 36 с. 7. Огороков А.Н. Диагностика болезней внутренних органов: Т. 3. Диагностика болезней	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=qWvxxmDNqw8
---------------------------------------	--------------------	---	--

		органов дихання. М.: Мед. лит., 2003. 464 с.	
Опис теми. Рентгенологічні дослідження. Ультразвукове дослідження. Лабораторні дослідження. Інструментальні методи дослідження.			
3. Методи функціонального обстеження дихальної системи			
Результати навчання ПР 05 ПР 06 ПР 08	Кількість годин: 2	Література: 1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 170 с. ISBN 978-966-418-196-6 3. Інструментальні методи дослідження функції зовнішнього дихання при захворюваннях бронхо-легеневої системи: [метод. рекомендації] Ю.М. Мостовий, Т.В. Константинович-Чічирельо, О.М. Колошко, Л.В. Распутіна; Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М.І. Пирогова. Вінниця, 2000. 36 с. 4. Клінічна пульмонологія [за ред. І.І. Сахарчук]. К.: Книга плюс, 2003. 368 с. 5. Огороков А.Н. Диагностика болезней внутренних органов: Т. 3. Диагностика болезней органов дыхания. М.: Мед. лит., 2003. 464 с.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=_RgZ5YXBP Dk https://www.youtube.com/watch?v=qWvxxmDHqw8&t=2s
Опис теми. Дослідження функції зовнішнього дихання. Спірометрія та спірографія. Проби з фізичним навантаженням. Проба Руфф'є. 6-хвилинний кроковий тест. Велоергометрія			
4. Біопсихосоціальна парадигма – сучасний погляд на фізичну терапію, ерготерапію			
Результати навчання ПР 01	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник [Л.О. Вакуленко, В.В.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=NFFnw17r7BQ

		<p>Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.]; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 372 с.</p> <p>3. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.: Олімпійська література, 2010. 488 с.</p> <p>4. Реабілітація хворих засобами лікувальної фізкультури [Грейда Б.П., Столяр В.А., Валецький Ю.М., Грейда Н.Б.]. Луцьк: Видавництво «Волинська обласна друкарня», 2003. 310 с.</p> <p>5. Ибатов А.Д. Основы реабилитологии: учебное пособие. А.Д. Ибатов, С.В. Пушкина. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2007. 160 с.</p> <p>6. Малявин А.Г. Немедикаментозные методы в лечении и медицинской реабилитации больных бронхиальной астмой (пособие для врачей). [А.Г. Малявин; под ред. А.Г. Чучалина]. М., 2004. 45 с.</p> <p>7. Медицинская реабилитация: руководство. Том I. [под ред. В.М. Боголюбова]. М., 2007. 678 с.</p>	
Опис теми. Біопсихосоціальна парадигма – сучасний погляд на фізичну терапію, ерготерапію.			
5. Підходи до використання міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в процесі фізичної терапії, ерготерапії			
Результати навчання ПР 01 ПР 14	Кількість годин: 2	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Медицинская реабилитация: руководство. Том III. [под ред. В.М. Боголюбова]. М., 2007. 584 с.</p> <p>3. Медицинская реабилитация: руководство</p>	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418

		<p>для врачей. [под ред. В.А. Епифанова]. М.: МЕДпресс-информ, 2005. 328 с.</p> <p>4. Пасиешвили Л.М. Справочник участкового терапевта: диагностика, обследование, лечебная тактика. Ростов н/Д.: Феникс, 2003. 384 с.</p> <p>5. Справочник по терапии с основами реабилитации. Л.М. Пасиешвили, А.А. Заздравнов, В.Е. Шапкин, Л.Н. Бобро. Ростов н/Д: Феникс, 2004. 416 с.</p>	
--	--	---	--

Опис теми. Підходи до використання міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в процесі фізичної терапії, ерготерапії.

6. Завдання, принципи та особливості легеневої реабілітації

Результати навчання ПР 03 ПР 14	Кількість годин: 2	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ "Рівненська друкарня", 2004. 544 с.</p> <p>3. Алекса В.И. Практическая пульмонология. В.И. Алекса, А.И. Шатихин. М.: Триада-Х, 2005. 696 с.</p> <p>4. Клінічна пульмонологія [за ред. І.І. Сахарчук]. К.: Книга плюс, 2003. 368 с.</p> <p>5. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів [за ред. Ю.М. Мостового]. Вінниця: ДП „МКФ”, 2007. 480 с.</p>	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418
---------------------------------------	--------------------	---	---

Опис теми. Сучасні підходи до фізичної терапії, ерготерапії пульмонологічних хворих. Завдання, принципи та особливості легеневої реабілітації.

7. Складові програм фізичної терапії пульмонологічних хворих

Результати навчання ПР 14	Кількість годин: 2	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч.</p>	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418
------------------------------	--------------------	---	---

<p>ПР 08</p>		<p>посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Факультетська терапія: підручник [В.М. Хворостінка, Т.А. Моїсеєнко, Л.В. Журавльова та ін.]; ред. В.М. Хворостінка. Харків: Факт, 2003. 888 с.</p> <p>3. Справочник по терапии с основами реабилитации. Л.М. Пасиешвили, А.А. Заздравнов, В.Е. Шапкин, Л.Н. Бобро. Ростов н/Д: Феникс, 2004. 416 с.</p> <p>4. Огороков А.Н. Диагностика болезней внутренних органов: Т. 3. Диагностика болезней органов дыхания. М.: Мед. лит., 2003. 464 с.</p>	
--------------	--	--	--

Опис теми. Складові програм фізичної терапії пульмонологічних хворих.

8. Фізична активність у програмах легеневої реабілітації

<p>Результати навчання ПР 06 ПР 14</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ "Рівненська друкарня", 2004. 544 с.</p> <p>3. Гордон Н. Заболевания органов дыхания и двигательная активность. К.: Олімпійська література, 1999. 128 с.</p> <p>4. Лечение болезней легких [Остапенко В.А., Ахмедов В.А., Баженов Е.Е., Волковская Н.Е.]; под ред. проф. В.А. Остапенко. М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2005. 384 с.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3417</p>
--	---------------------------	---	--

Опис теми. Фізична активність у програмах легеневої реабілітації.

9. Освітній компонент у програмах фізичної терапії, ерготерапії осіб із захворюваннями органів дихання

<p>Результати навчання</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418</p>
----------------------------	---------------------------	--	--

<p>ПР 06 ПР 01</p>		<p>пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с.</p> <p>3. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура (кинезиотерапия): учебн. для студ. высш. учеб. заведений. 2-е изд., стер. М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. 608 с.</p> <p>4. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и массаж: учебник. М.: ГЭОТАР-МЕД, 2002. 560 с.</p>	
------------------------	--	---	--

Опис теми. Освітній компонент у програмах фізичної терапії, ерготерапії осіб із захворюваннями органів дихання.

10. Система контролю в легеневій реабілітації

<p>Результати навчання ПР 01 ПР 14</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с.</p> <p>3. Григус І.М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму: монографія. Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing, 2017. 278 с.</p> <p>4. Бронхиальная астма: все, что нужно знать; [пер. с англ. Джон Эрз и др.]. М.: Астрель, 2006. 73 с.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418</p>
--	---------------------------	---	--

Опис теми. Система контролю в легеневій реабілітації.

ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

1. Схема обстеження пульмонологічних хворих

<p>Результати навчання ПР 06 ПР 08</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=UoPpo1zoaJM https://www.youtube.com/watch?v=fUDc0nEh4Co https://www.youtube.com/watch?v=E1mobprC2OU</p>
--	---------------------------	---	---

		<p>Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с.</p> <p>3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.</p>	
--	--	--	--

Опис теми. Систему органів дихання людини становлять легені і повітроносні шляхи (носова порожнина, носоглотка, гортань, трахея, бронхи). Легені розміщені в грудній порожнині, в них відбувається процес обміну кисню і вуглекислого газу між кров'ю і атмосферним повітрям.

Обстеження хворих із патологією органів дихання проводять за загальним планом.

Разом з тим, для пульмонології як і для інших медичних галузей, характерні деякі специфічні особливості. Насамперед потрібно більше уваги приділяти вивченню симптомів, властивих патології органів дихання, а також фізичним методам обстеження, знаючи основні анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. *Огляд пацієнта.* За допомогою *пальпації* визначають тургор, вологість шкіри, тону м'язів, товщину підшкірного жирового шару. Пальпують периферичні лімфатичні вузли шиї, надключичні, підключичні, пахвові, ліктьові. Перевіряють голосове тремтіння. *Перкусію* проводять за загальноприйнятою методикою. *Аускультация.*

2. Основні клінічні синдроми при захворюваннях дихальної системи

Результати навчання ПР 06 ПР 08	Кількість годин: 2	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с.</p> <p>3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи:</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=qWvxxmDHqw8</p>
---------------------------------------	--------------------	---	---

		навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.	
<p>Опис теми. Основні клінічні синдроми при захворюваннях дихальної системи:</p> <p>А. Синдром ущільнення легеневої тканини. Б. Синдром бронхіальної обструкції. В. Синдром підвищеної повітряності легень. Г. Синдром порожнини в легенях. Д. Синдром скупчення рідини в плевральній порожнині. Е. Синдром наявності повітря в плевральній порожнині. Ж Синдром ателектазу легень. З. Синдром дихальної недостатності.</p>			
3. Додаткові методи обстеження пульмонологічних хворих			
Результати навчання ПР 06 ПР 08	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи : навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=_RgZ5YXBPDk https://www.youtube.com/watch?v=qWvxxmDHqw8&t=2s
<p>Опис теми. Рентгенологічним методом виявляють хвороби легень, які супроводжуються морфологічними змінами, здатними поглинати рентгенівські промені. Радіонуклідна діагностика. Ультразвукове дослідження. Лабораторні та інструментальні методи.</p>			
4. Методи функціонального обстеження дихальної системи			
Результати навчання ПР 05	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=UX5NAUCeWzo

ПР 06 ПР 08		пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне : ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с. 4. Інструментальні методи дослідження функції зовнішнього дихання при захворюваннях бронхо-легеневої системи: [метод. рекомендації]. Ю. М. Мостовий, Т.В. Константинович-Чі чірельо, О.М. Колошко, Л.В. Распутіна; Вінниц. держ. мед. ун-т ім. М.І. Пирогова. Вінниця, 2000. 36 с.	
----------------	--	--	--

Опис теми. Дихання прийнято поділяти на зовнішнє і внутрішнє (тканинне). Основною функцією зовнішнього дихання є підтримування постійного обміну газів (O₂ і CO₂) між зовнішнім середовищем і кров'ю легеневих капілярів.

Під внутрішнім диханням розуміють газообмін між кров'ю капілярів великого кола кровообігу та тканинами організму.

5. Дослідження функції зовнішнього дихання

Результати навчання ПР 05	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=NFFnw17r7BQ
---------------------------------	-----------------------	---	--

ПР 06 ПР 08		пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.) / Рівне, 2011. 186 с. 4. Grygus I., Kochanowicz M., Mieszkowska M. Fizjoterapia w pulmonologii = Physiotherapy in pulmonology. Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Kraków. 2016. 160 p.	https://elib.vsmu.by/bitstream/123/12440/1/Olenskaia-TL_Reabilitatsiia_v_pul%27monologii_2017.pdf
<p>Опис теми. Основні методи визначення показників зовнішнього дихання – спірометрія і спірографія. Крім цього, використовують також пневмографію і пневмотахометрію. Пневмографія – метод реєстрації дихальних рухів грудної клітки. Пневмотахографія – запис об’ємної швидкості потоків вдихуваного і видихуваного повітря.</p> <p>Пікфлоуметрія – метод моніторингу пікової швидкості видиху (ПШВ), яка вимірюється в літрах за секунду або за хвилину, для оцінки ступеня обструкції дихальних шляхів.</p>			
6. Проб з фізичним навантаженням			
Результати навчання ПР 05 ПР 06 ПР 08	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418

		<p>Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]; за ред. Р.О. Сабадишина. Рівне : ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с.</p> <p>3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.</p>	
<p>Опис теми. Оцінку фізичних можливостей проводять методом непрямой оцінки працездатності за допомогою 6-ти хвилинного крокового тесту (6ХКТ) та функціональної проби Руфф'є.</p>			
<p>7. Біопсихосоціальний підхід до фізичної терапії, ерготерапії пульмонологічних хворих</p>			
Результати навчання ПР 01	Кількість годин: 2	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.</p> <p>3. Основи реабілітації, фізичної терапії,</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418</p>

		ерготерапії: підручник [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.]; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 372 с.	
--	--	--	--

Опис теми. Фізична терапія (англ. *Physical therapy*) – це застосування з лікувальною і профілактичною метою фізичних вправ і природних факторів у комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану та працездатності хворих. Підгрунття фізичної терапії – це кінезотерапія (ЛФК і дозовані фізичні навантаження).

Біопсихосоціальна модель описує психологічні та соціальні наслідки ризику захворювання, профілактики, відповідності лікуванню, захворюваності, якості життя та виживання. Відповідно, для розуміння та керування здоров'ям, патологічними станами та захворюваннями необхідно враховувати вплив біологічних, психологічних та соціальних чинників.

8. Підходи до використання міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в процесі фізичної терапії, ерготерапії

Результати навчання ПР 01 ПР 06 ПР 08	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Гордон Н. Заболевания органов дыхания и двигательная активность. К.: Олімпійська література, 1999. 128 с.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=RRledz7k2II https://www.youtube.com/watch?v=AhuBWEclnzQ
--	--------------------	---	---

Опис теми. Сьогодні рівень функціонування вважають третім показником здоров'я поряд із захворюваністю та смертністю, а для фізичної терапії він є ключовим. Функціонування є ключовим показником для фізичної терапії і відправною точкою для вибору її стратегії. Кінцевою метою реабілітації є максимально можливе відновлення функціонування, яке передбачає життєдіяльність і участь, а рівень відновлення цих показників характеризує ефективність втручання.

9. Завдання, принципи та особливості легеневої реабілітації

Результати навчання ПР 05	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=yvaniw-_i6o
------------------------------	--------------------	--	--

ПР 06 ПР 08		пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Клінічна пульмонологія [за ред. І.І. Сахарчук]. К.: Книга плюс, 2003. 368 с.	
----------------	--	--	--

Опис теми. Розроблення реабілітаційних заходів передбачає враховування значної кількості вихідних даних медичного, соціального і психологічного характеру. Виявлення взаємозв'язків між названими компонентами і раціональне їхнє оцінювання можливі лише з позиції індивідуалізації програми. Легенева реабілітація (pulmonary rehabilitation) – це комплексне втручання, що ґрунтується на ретельному оцінюванні пацієнта, з подальшою індивідуальною терапією, та містить, але не обмежене фізичними вправами, освітою та змінами поведінки, має за мету поліпшити фізичний та психічний стан людей із хронічними респіраторними захворюваннями, сприяти формуванню та розвитку навичок здоров'язбережної поведінки.

10. Складові програм фізичної терапії пульмонологічних хворих

Результати навчання ПР 03 ПР 06 ПР 14	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Клінічна пульмонологія [за ред. І.І. Сахарчук]. К.: Книга плюс, 2003. 368 с. 4. Порада А.М. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник. А.М. Порада, О.В. Солодовник, Н.Є.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=yvaniw-_i6o https://www.youtube.com/watch?v=wNMwICUhYjs
---	-----------------------	---	---

		Прокопчук. К.: Медицина, 2006. 248 с.	
--	--	---	--

Опис теми. Особливості складання програм фізичної терапії:

1-й розділ програми включає в собі коротку паспортну частину, діагностичні дані з етіологією, давністю, топікою та фазою основного захворювання і короткою характеристикою супутніх захворювань.

2-й розділ відображує узагальнені патологічні порушення, які стосуються рухової діяльності (опорно-рухового апарату та нервово-м'язової системи). Необхідно також зазначити показники стану кардіореспіраторної системи та рівень її тренуваності.

3-й розділ програми вміщує завдання фізичної терапії для хворого, які сформульовані коротко та ясно.

4-й розділ програми вказує на лімітуючі та ризикові фактори для даного конкретного хворого.

5-й розділ програми визначає засоби фізичної терапії, які будуть застосовуватись для виконання поставлених завдань.

6-й розділ програми становить розгорнутий комплекс фізичної терапії. Тут уточнюються методи та дозування кожного засобу, який буде використаний. Основною частиною цього розділу звичайно є кінезитерапія з описом окремих вправ, з методичними вказівками до їх проведення, дозування, тривалості та ін. Крім тривалості, для кожного з них необхідно уточнити, в який час дня воно має проводитися, тобто відображаються послідовність і ритм заходів.

11. Фізична активність у програмах легеневої реабілітації

Результати навчання ПР 03 ПР 06 ПР 14	Кількість годин: 2	1. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ "Рівненська друкарня", 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=wNMw1CUhYjs https://www.youtube.com/watch?v=ZJJ9akaaSQg
--	--------------------	---	---

Опис теми. Фізична активність – будь-який рух тіла, який забезпечують скелетні м'язи і який вимагає витрат енергії. На сьогодні у дослідженнях доведено, що вищий рівень фізичної активності пов'язаний з меншим ризиком загострень, госпіталізації та смертності і має переваги в поліпшенні рівня фізичної витривалості, задишки та якості життя загалом. Ураховуючи це, фізичну активність

введено в програми легеневої реабілітації як необхідний компонент. Лікувальна дія фізичних вправ полягає у формуванні чотирьох основних механізмів, серед яких у разі розвитку дихальної недостатності на перший план виступає механізм формування компенсації та тонізуючого впливу, а у подальшому – механізм трофічної дії, нормалізації функцій. Фізичні вправи підвищують тонус ЦНС, сприятливо впливають на нервово-регуляторні механізми управління вегетативними функціями організму, підсилюють моторно-вісцеральні рефлексії, активізують органічні взаємозв'язки між рухом і диханням.

12. Освітній компонент у програмах фізичної терапії, ерготерапії осіб із захворюваннями органів дихання

Результати навчання ПР 01	Кількість годин: 2	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с.</p> <p>3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=ZJJ9akaaSQg https://www.youtube.com/watch?v=XdxyB4Pz8eQ</p>
------------------------------	--------------------	--	--

Опис теми. Реабілітація та підтримка достатнього рівня фізичної активності, дотримання рекомендації щодо самоврядування також вимагають від пацієнта високої мотивації та самоорганізації. Пошук ефективних шляхів надання освітнього компонента, оцінювання впливу різних програм навчання та впровадження стратегії самоврядування продовжуються.

13. Система контролю в легеневій реабілітації

Результати навчання ПР 14	Кількість годин: 2	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=xXf4b2sjgpw</p>
------------------------------	--------------------	---	---

		ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму: монографія. Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing, 2017. 278 с. 4. Бронхиальна астма: все, что нужно знать [пер. с англ. Джон Эрз и др.]. М.: Астрель, 2006. 73 с. 5. Бэрнс П. Бронхиальная астма. П. Бэрнс, С. Годфри. М.: Изд-во «БИНОМ-Пресс», 2003. 128 с. 6. Регеда М.С. Бронхиальна астма (монографія). Львів: В-во «Сполом», 2005. 136 с.	
<p>Опис теми. Процес легеневої реабілітації та фізичної терапії – це діяльність, спрямована на досягнення поставленої мети відповідно до запланованих / визначених завдань, а тому потребує контролю та оцінювання ефективності. Змістом контролю є нагромадження інформації з подальшою її систематизацією та обробленням, виявлення чинників, що зумовлюють невідповідність між запланованими / визначеними завданнями та отриманим результатом.</p>			
<p>14. Складання програм фізичної терапії пацієнтів із захворюваннями бронхів і плеври та відпрацювання методик</p>			
Результати навчання ПР 03 ПР 14 ПР 08	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=xXf4b2sjgpw

		<p>544 с.</p> <p>3. Григус І.М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму: монографія. Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing, 2017. 278 с.</p> <p>4. Григус І.М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму (монографія). Рівне, 2008. 240 с.</p>	
--	--	---	--

Опис теми. У ході складання програми фізичної реабілітації слід встановити ступінь рухових можливостей пацієнта. Перед з'ясуванням ступеня рухових можливостей хворого проводять пробу з навантаженням для того, щоб визначити його реакцію на фізичне навантаження. Пробу навантаженням роблять на велоергометрі, степ-тесті або тредмилі. Завдання ЛФК: зняття патологічних кортико-вісцеральних рефлексів і відновлення стереотипу регуляції дихання та нормальної діяльності ЦНС; ліквідація або зменшення бронхоспазму і покращення вентиляції легень; навчання керуванню дихальними фазами, об'ємом дихання, паузами.

15. Складання програм фізичної терапії пацієнтів із захворюваннями легень та відпрацювання методик

<p>Результати навчання</p> <p>ПР 03</p> <p>ПР 14</p> <p>ПР 08</p>	<p>Кількість годин: 2</p>	<p>1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Григус. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.</p> <p>2. Григус І.М. Фізична реабілітація хворих на бронхіальну астму: монографія. Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing, 2017. 278 с.</p> <p>3. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ "Рівненська друкарня", 2004. 544 с.</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=xXf4b2sjgpw</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=hNSUfD5vLK4</p>
---	---------------------------	---	--

		4. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.	
--	--	--	--

Опис теми. Використовують спеціальні дихальні вправи з вимовою на повільному видиху визначених звуків, з дозованими затримками дихання, що сприяють поліпшенню вентиляційної функції легень і попереджують напад бронхіальної астми. За наявності бронхіальної астми рекомендують виконувати вправи загальнорозвивальні, спеціальні, гімнастичні, а також дихальні вправи статичного і динамічного характеру, дихальні вправи з використанням надувних іграшок і предметів, звукову гімнастику, довільне керування диханням та лікування розташуванням тіла.

16. Оцінювання ефективності програм фізичної терапії пульмонологічних хворих

Результати навчання ПР 03 ПР 08 ПР 14	Кількість годин: 2	1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с. 2. Внутрішні хвороби [Р.О. Сабадишин, В.М. Баніт, І.М. Григус і ін.]. Рівне: ВАТ “Рівненська друкарня”, 2004. 544 с. 3. Григус І.М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи : навчальний посібник (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/11-8114 від 29.08.11 р.). Рівне, 2011. 186 с.	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3418 https://www.youtube.com/watch?v=5AFQ1TsdJxo https://www.youtube.com/watch?v=2A0Nzk5OBa0
---	-----------------------	---	---

Опис теми. У сучасних протоколах легеневої реабілітації та менеджменту пацієнтів здебільшого надано рекомендації щодо діагностичних методів дослідження та обґрунтування показників, на основі яких рекомендовано обирати стратегію лікування. Недостатніми, однак, є рекомендації щодо методів дослідження та показників, які доцільно використовувати як критерії

ефективності фізіотерапевтичного втручання. Розуміння того, які методи дослідження для оцінювання пацієнтів використовують у наукових дослідженнях, присвячених фізичній терапії та легеневої реабілітації, дасть змогу обирати серед поширених найбільш інформативні, відповідні та доступні.

<p>Методи оцінювання та структура оцінки</p>	<p>Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на лабораторних заняттях та колоквиуму по всьому матеріалу.</p> <p>Теоретичні знання, отриманні під час лекцій оцінюватимуться у практичному вмінні складання комплексів ЛФК.</p> <p>За аудиторні заняття отримують від 0 до 60 балів.</p> <p>Модульний контроль проходитиме у формі тестування: <i>20 балів – модуль 1;</i> <i>20 балів – модуль 2.</i></p> <p>Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty</p> <p><i>Курсова робота</i> оцінюється від 0 до 100 балів.</p> <p>Оцінка складається з оцінок відповідності наступним критеріям: 1) відповідність змісту обраній темі; 2) наявність чітко сформульованої проблеми; 3) адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження; 4) визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; 5) наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; 6) відповідність висновків меті та завданням дослідження.</p>
<p>Місце освітньої компоненти в освітній траєкторії здобувача вищої освіти</p>	<p>Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – анатомія людини, фізіологія людини, діагностика і моніторинг стану здоров'я, загальна патологія, основи фізичної терапії.</p>
<p>Поєднання навчання та досліджень</p>	<p>Діючий студентський науковий гурток "Фізична реабілітація: реабілітаційне обстеження, складання та впровадження реабілітаційних програм"</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2451 http://ep3.nuwm.edu.ua/</p>
<p>Правила та вимоги (політика)</p>	
<p>Дедлайни та перескладання</p>	<p>Перездача відбувається шляхом відпрацювання лабораторних занять з іншою підгрупою студентів. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі кафедри.</p> <p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p> <p>Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty.</p>

	Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/
Правила академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП (http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/). Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці відповідно до Кодексу честі студента у НУВГП (http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/). Списування під час проведення модульного чи підсумкового контролів позбавляє подальшого права здавати матеріал і виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність . Для ознайомлення і застосовування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» (https://cutt.ly/AgtОбас).
Вимоги до відвідування	З «Правилами поведінки під час семестрового контролю», «Інструкцією для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» та «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» здобувач вищої освіти ознайомлюється за відповідними посиланнями: https://cutt.ly/qgtAOTM ; https://cutt.ly/agtA3Bc ; http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/ . Студент зобов'язаний брати участь у всіх заняттях. Відпрацювати пропущені заняття можна при проведенні занять з іншою групою за тією ж темою або під час консультацій з предмету. Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою Google Meet за кодом. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/ Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом викладача.
Неформальна та інформальна освіта	Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita . Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до

	«Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/)
Правила отримання зворотної інформації про компоненту	<p>Після проведення перших занять студентам буде запропоновано відповісти на ряд запитань щодо врахування в поточному курсі їх побажань.</p> <p>Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.</p> <p>За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.</p> <p>Результати опитування студентам надсилають обов'язково.</p> <p>Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:</p> <p>http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja</p>
Оновлення	<p>Зміст даної навчальної дисципліни оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик в даній галузі та змін у освітній програмі щодо програмних результатів навчання.</p> <p>За ініціативою викладача та/чи здобувача вищої освіти зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення фізичної терапії, ерготерапії.</p>
Навчання осіб з інвалідністю	<p>Особливості організації навчання людей з інвалідністю регламентовані у «Концепції щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/)</p> <p>Можливість ознайомлення з лекційним матеріалом дистанційно. Студент зобов'язаний бути присутнім на лабораторних заняттях або відпрацювати з іншою підгрупою студентів. Надається волонтерська підтримка.</p>
Інтернаціоналізація	<p>Питання інтернаціоналізації регламентуються нормативними документами: «Стратегія інтернаціоналізації Національного університету водного господарства та природокористування на період до 2020 року», «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в НУВГП» URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/4398</p> <p>Електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki</p> <p>Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram</p> <p>База періодичних видань: https://www.scimagoir.com/</p> <p>Електронний каталог: http://nuwm.edu.ua/MySQL/</p>

	Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhly-vosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv
--	--

Лектор

Григус І.М., д.мед.н., професор